

**Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa**

im. Stanisława Pigonia
w Krośnie

Przyczyny wymierania gatunków roślin naczyniowych

Dominik Wróbel

Przyczyny wymierania gatunków

- Niszczenie naturalnych biotopów.
- Zanieczyszczenia w środowisku.
- Zmiany globalne.
- Bezpośrednie niszczenie.

Skutki globalnego ocieplenia w okresie 50-100 lat

- Ocieplenie obszarów podbiegunowych o 6–8°C.
- Podniesienie poziomu mórz o 0,5 – 2,0 m.
- Zmniejszenie liczby opadów w strefach umiarkowanych a wzrost w strefach ciepłych.
- Przesunięcie stref klimatycznych o około 300 km oraz pięter wysokościowych w górach.
- Rozszerzenie stref pustyń i półpustyń.
- Zaburzenia ewolucyjne gatunków i zespołów gatunków.
- Zatopienie obszarów żyznych w deltach rzek.
- Zamieranie raf koralowych.

Zmiany w krajowej szacie roślinnej

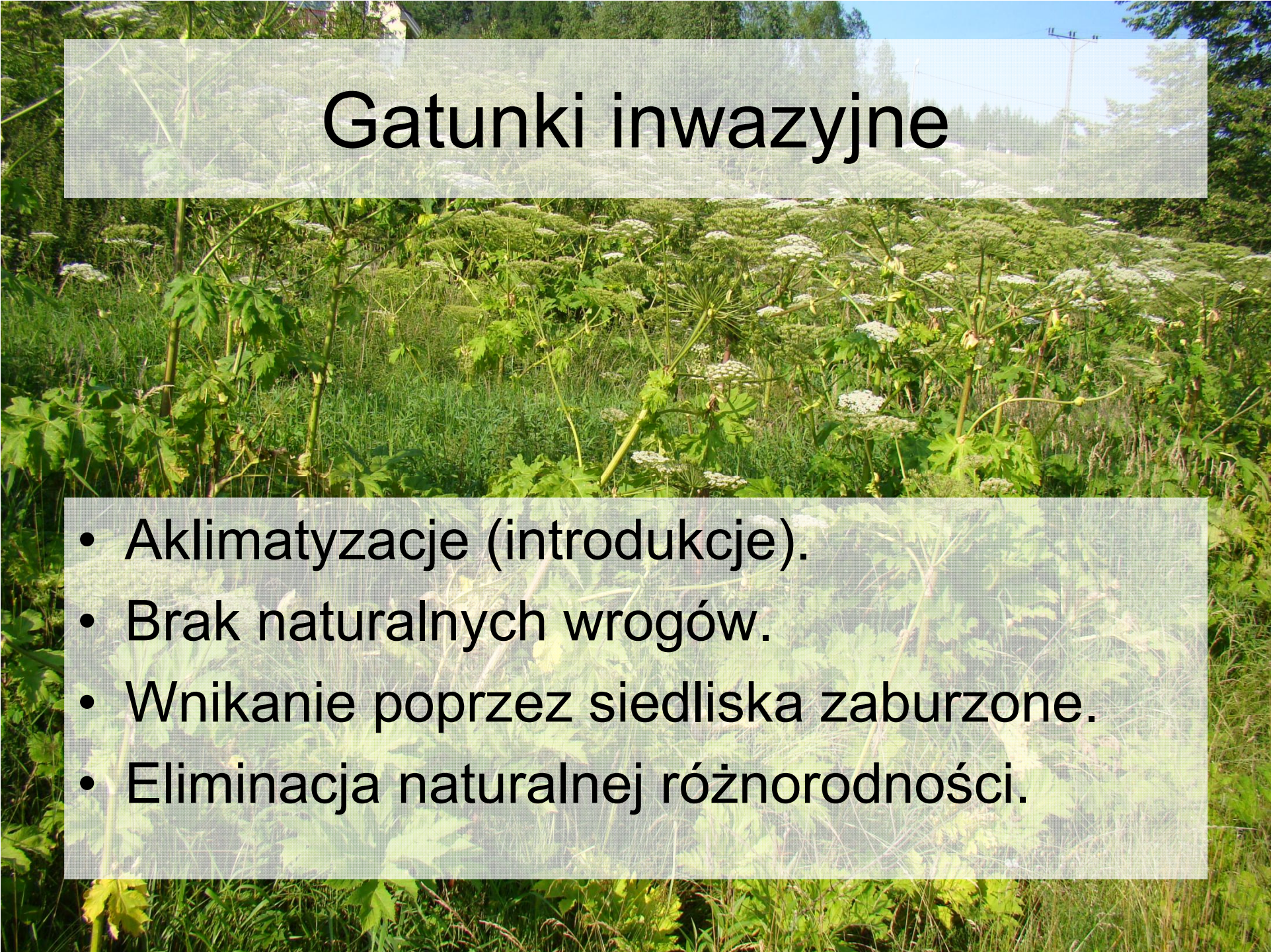
- Polodowcowa ekspansja drzew do 5°C/1000 lat.
- Prognozy na najbliższe 50-100 lat to nawet 4-5 °C.
- Zamieranie i rozpad drzewostanów.
- Rosnąca izolacja roślinności górskiej.
- Napływ gatunków południowych, w tym inwazyjnych.

Przekształcanie naturalnych biotopów

- Bezpośrednie i całkowite niszczenie siedlisk.
- Odmładzanie roślinności.
- Wprowadzanie gatunków cennych gospodarczo, w tym potencjalnie inwazyjnych.
- Przesuszanie siedlisk.
- Przekształcanie pośrednie.
- Fragmentacja biocenoz.

Gatunki inwazyjne

- Aklimatyzacje (introdukcje).
- Brak naturalnych wrogów.
- Wnikanie poprzez siedliska zaburzone.
- Eliminacja naturalnej różnorodności.

Fragmentacja biocenoz

- Rozbudowa infrastruktury liniowej.
- Wydłużanie ekotonów.
- Eliminacja gatunków wnętrza biocenoz.
- Rozprzestrzenianie gatunków skraju biocenoz.

Efekt brzeżny

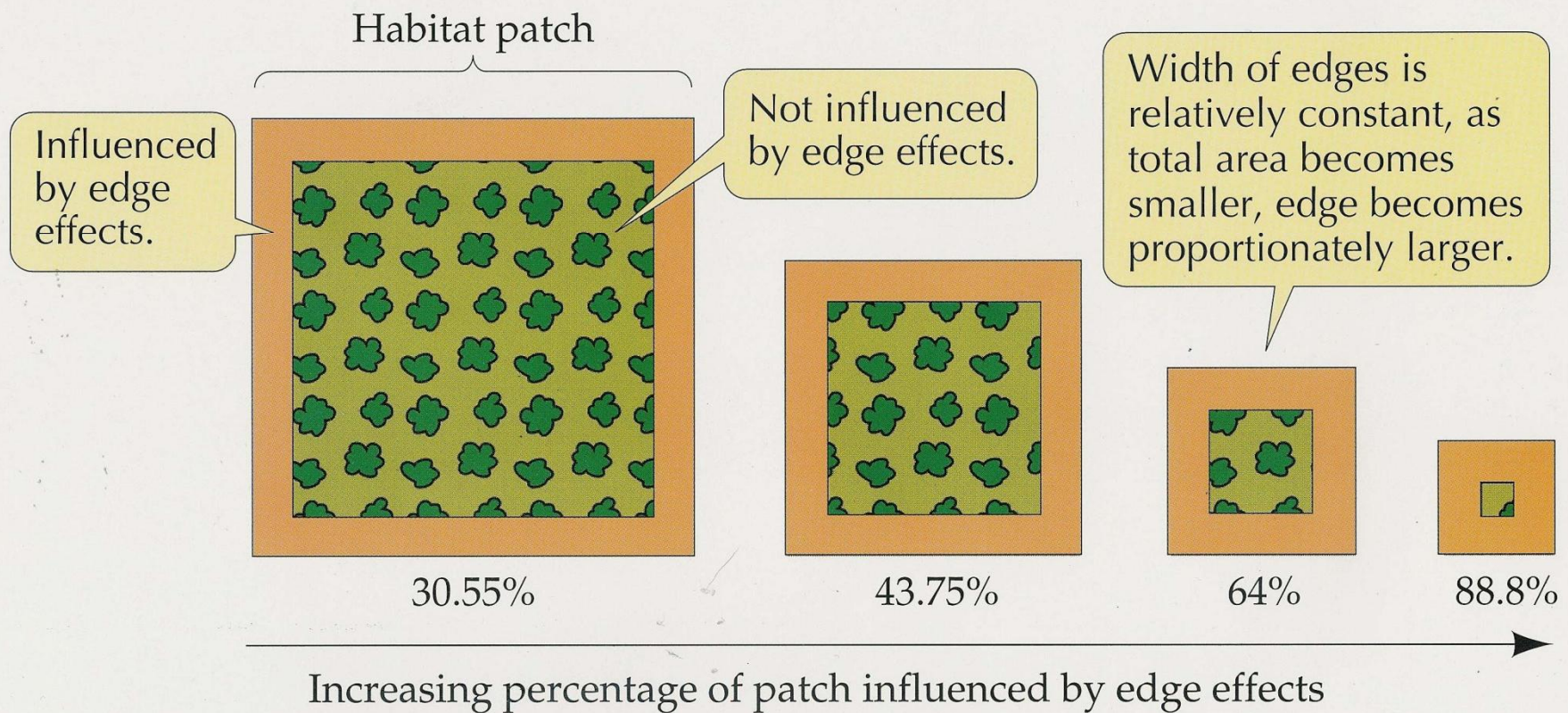

Figure 55.10 Edge Effects

Wpływ fragmentacji

- Rozbicie na małe, izolowane części – wzmocnienie zjawisk dryftu ewolucyjnego.
- Utrata specyfiki (mikroklimatu) wnętrza.
- Otwarcie na kolonizację.

Przykłady gatunków

studia ochrony

Różanecznik żółty *Rhododendron luteum*

Jęczucznik zwyczajny *Phyllitis scolopendrium*

Kłokoczka południowa *Staphyllea pinnata*

Nasięźrzał pospolity *Ophioglossum vulgare*

Goździk pyszny *Dianthus superbus*

Kosaciec syberyjski *Iris sibirica*

Goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*

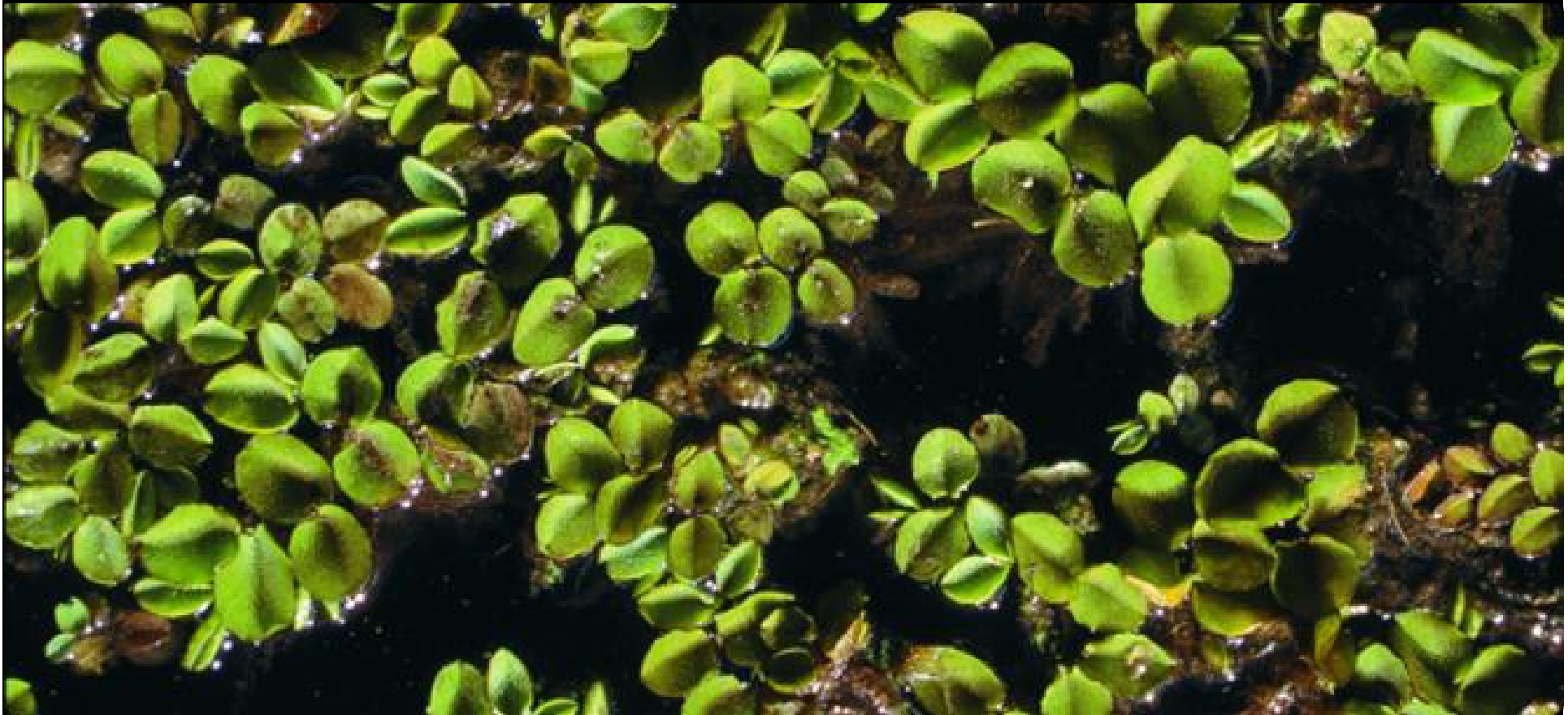

Zaraza żółta *Orobanche flava*

Salwinia pływająca *Salvinia natans*

Lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*

Poziomy wymierania

- Wymarcie ekologiczne
- Wymarcie lokalne
- Wymarcie globalne

Podsumowanie zagrożeń

Cechy wrażliwości:

- niewielki zasięg (reliktowość, endemiczność),
- niska liczebność,
- stenobiontyzm,
- atrakcyjność eksploatacyjna,
- niska zdolność dyspersji potomstwa,
- powiązanie z rzadkimi i specyficznymi siedliskami,
- niezdolność do obrony przed obcymi gatunkami,
- niski poziom zróżnicowania genetycznego,
- mutualistyczna zależność od innych gatunków,
- zależność od dojrzałych stadiów biocenoz.

**Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa**

im. Stanisława Pigonia
w Krośnie

Dziękuję za uwagę